

digheden afwijken, eenvoudig, wijl zij verkiezen de wereld lief te hebben.

Maar ondanks het bestaan van dezulken, blijven er toch ook vele ernstigen over.

En er zijn onder de besten van onze (jonge) menschen velen, die werkelijk als een vreemde in hun eigen wereld staan. De vragen laten hen niet met rust; en met hoeveel heimwee ze ook uitzien naar dat vaste, krachtige geloof vol overtuiging, ze schijnen het niet te kunnen vinden.

Is het wonder, dat bij velen van dezulken, die zien, hoe er in de wereld zooveel is, dat het leven verrijkt en vernooit, de vraag opkomt, of we niet, ook als christen, de taak hebben, op het breede terrein van de algemeene genade, meer dan tot dusver onzen invloed te laten gelden?

Kunstzinnige naturen onder hen gevoelen zich veelal meer aangetrokken tot het milieu, waar men zich met muziek en zang, met voordracht en poëzie bezig houdt, dan tot den kring, waar het kerkelijk en godsdienstig leven een eerste plaats inneemt in gedachte en gesprek. Omdat men over het laatste meer praat dan seriëus denkt; omdat men meer woorden dan daden merkt, naar het hen toeschijnt.

En hoewel zulks niet is goed te keuren, is dit bij een dergelijke constellatie toch te verstaan.

En het gaat er toch in de eerste plaats om, elkander te begrijpen.

Want niets stoot meer af, dan een vermaning, die, zonder dat men ook maar in de verte wordt begrepen, als een koud waterbad over een mensch heenvallt. Waarbij dan nog komt, dat wij menschen in ons diepte wezen er van overtuigd zijn, dat koud water in den regel ook uit een koude kraan komt.

Het, eerst begripen, en dan ingripen, moet ook ons regel geven.

Edoch, niet enkel hier is gevaar.

Ook daar, waar men heiging heeft om degenen, die het zoeken in kunst en schoonheidsgenieting, te berispen, liggen dikwerf fouten, gelijk we zagen.

Fouten, die evenzeer moeten worden erkend. En bestraft.

Maar we zouden den tegenwoordigen toestand groot onrecht doen, wanneer we het bij de tekening van het heden, enkel hierbij lieten.

Voor we in een volgend artikel nagaan, wat vereenen kan, moeten we er op wijzen, dat er wel degelijk nog een kern is, die een sterkte beteekent voor ons christenvolk en voor onze christelijke actie.

Onder de eenvoudigen en onder hen, die nu niet bepaald tot die eenvoudigen kunnen worden gerekend, zij er nog velen, die vast staan in de belijdenis der beginselen, en die werkelijk het geslacht der vaderen niet ontrouw zijn geworden. Nog pas werd opgemerkt, dat er in velerlei opzicht van een „bloei“ van het gereformeerde leven kan worden gesproken.

Tegenover de honderden, die een gevoel van onvoldaanheid niet van zich kunnen afzetten, staan duizenden, die in alle gevallen, waar het nipt, zich mannen van stavast toonen.

Ja, er is meer.

Men zou geen recht doen aan degenen, die „onvoldaan“ zijn over den tegenwoordigen toestand, wanneer men niet onmiddellijk zou toegeven, dat er ook onder hen zeer velen zijn, die pal staan voor het beginsel. En wier bloed misschien zelfs kruipt, ook daar, waar het niet kan gaan.

Maar daarover gaat het ook niet allereerst.

De hoofdvraag, die ons bezig houdt is deze: wie is de christen in onzen tijd en hoe is hij door dien tijd beïnvloed? Wat is het gevolg van den geest van den tijd voor het breede christelijke leven, en welke typen komen met elkaar in aanraking, of tegenover elkander te staan?

Of wilt ge het nog concreter: in welken toestand vinden we elkander, en hoe moeten we samen vooruit?

En wanneer we over die vragen spreken gaan, dan maken we onmiddellijk ééne reserve.

Er zijn er misschien hier of daar zeer weinigen, die, om welke reden dan ook, steeds den „malcontente“ spelen. Daar zit dan vaak een bepaalde levenservaring achter. Wat zij zeggen is gemeenlijk ietwat „zuur“ en hun opmerkingen zijn steeds zóó, dat men vraagt: wat bouwt ge daarmee?

Misschien zijn dezulken niet onder ons aanwezig. Maar men vertelt, dat ze er zijn. Dezulken schakelen we bij onze beschouwing uit.

Want immers zij dwalen.

Hoezeer het ook droef is, dat iemand in een ongezonder geestelijken toestand is, hoezeer zoo iemand ook, wanneer hij eenigen invloed heeft, anderen onder den indruk van zijn woord kan brengen — men kan over zoo iemand niet in een kraant gaan schrijven. Zijn dominee of zijn kerkeraad moet hem maar eens opzoeken en troosten.

Maar wellicht is het wel laster, dat er van die menschen onder ons zijn.

Ik hoop het van harte.

Gods werk wordt alleen daar gebouwd, waar menschen zich in Zijn kracht tot bouwen opmaken. Niet waar zij begeeren af te breken.

J. WATERINK.

UIT DE SCHRIFT.

Blijven bidden.

Lukas 18:1-7.

De Heere hoort het gebed.

Wanneer wij naderen tot Hem als een kind, dan is verhooring van ons bidden zeker.

Want die bidt, die ontvangt.

Soms schijnt het anders en houdt de Heere zich als doof.

Maar als ons bidden dan slechts is het vrijmoedig aandringen van een vriend, dan volgt de verhooring zeker.

Want die klopt, dien zal worden open-gedaan.

En mocht het ook zóó nog den schijn hebben alsof al ons roepen vergeefs was, dan is er maar één goeden raad te geven.

Houd aan in het gebed!

Doe als de weduwe, die ten laatste toch bij den onrechtvaardigen rechter gehoor vond.

Want die zoekt, die vindt.

Dat heeft Jezus ons op de ziel gebonden door de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter en de weduwe.

In deze parabel wordt ons een man geteekend, wien het gewichtig ambt van rechter was toevertrouwd.

Hij behoorde niet tot een rechtbank, maar was een alleenstaand rechter, door de Romeinen of door Herodes aangesteld, en wiens functie veel overeenkomst had met onze tegenwoordige politierechters.

In kort geding had hij eenvoudige kwesties uit de samenleving hem voorgebracht, tot beslissing te brengen.

Deze rechter was echter geen ideaal man.

Hij vreesde God niet en ontzag geen mensch.

Dat ondervond heel pijnlijk een weduwe.

Zij, die in haar weduwenstaat, geen man had, die haar kon beschermen of verdedigen en blijkaar ook geen krachtigen zoon op wien zij kon leunen.

Zij werd bemoeilijkt door iemand, die of op onrechtmatige wijze van haar een som gelds eischte, of op eenige andere manier haar onrechtvaardig verdruchte.

Zij neemt haar toevlucht tot den rechter.

Tot wien zou zij anders gaan dan tot den man, die krachtens zijn ambt geroepen was het recht te handhaven en weduwen tegen onrecht te verdedigen?

Maar haar roepen was te vergeefs. De rechter wilde niet hooren. Zelfs voor een langen tijd niet.

Telkens weer kwam de weduwe tot hem om recht te zoeken, maar altijd weer was haar pogen zonder succes.

Hij wilde zich met haar zaak niet inlaten.

Intusschen, telkens weer kwam zij terug.

Zij hield niet op maar kwam altijd weer op nieuw recht zoeken.

En dat duurde zoolang tot de rechter het eindelijk moede werd en hij tot zichzelf zei: die vrouw blijft maar aanhouden.

Als dat zóó blijft doorgaan dan vliegt zij mij straks nog aan.

En hoewel nu deze rechter, die God niet vreesde en geen mensch ontzag, waarschijnlijk wel niet bang was voor een enkele vrouw, wilde hij er toch een eind aan maken.

Hij nam haar zaak in onderzoek. Zij had blijkaar het recht aan haar zijde en hij deed haar recht.

Welnu, zegt Jezus, zou God dan aan de zijnen geen verhooring schenken als zij dag en nacht tot Hem roepen.

Als zij maar blijven bidden!

Bidden, zonder meer, is nog geen bewijs van genade.

Ook de nood brengt soms een gebed op de lippen.

En als de nood dan gelenigd is, verstomt menigmaal het gebed.

Maar blijven bidden, altijd weer bidden, dag en nacht tot God roepen, aanhouden in het gebed, dat is een kenmerk van het genadeleven.

Zonder bidden kan de christen niet leven.

Den Heere te kennen in al Zijn wegen is de ideale teekening van de practijk der christenen.

Scherp vraagt Jezus, na de gelijkenis van den rechter en de weduwe: „Doch de Zoon des menschen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?“

Een vraag, die zoo ernstig bedoelt te constateeren, dat zoo weinigen volharden zullen op den weg des levens, volharden ook in het gebed, om daardoor te bewijzen, dat zij niet oprecht waren in hun aanvankelijk bidden.

En dan scheen het, dat hun bidden vergeefs was en lieten zij het daarom maar na.

Gansch anders het heilbegeerig kind en de smee-kende vriend, die bidden bleven en niet ophouden konden.

De rechtvaardige rechter hoorde waar zij bleven bidden.

En zij ondervonden: „Wie volharden zal tot het einde, zal zalig worden“.

J. G. KUNST.

KERKELIJK LEVEN.

Teruggekeerd.

Onder veilig geleide van Gods engelen mocht ik tot de mijnen en tot mijn werkring terugkeeren.

Tot mijn werkring behoort na mijn arbeid als hoogleeraar vooral ook mijn schrijven in en verzorging van onze „Reformatie“.

Gaarne had ik van de overzijde meer voor ons blad gedaan.

Evenwel werd mijn tijd daarvoor te zeer in beslag genomen.

Des te dankbaarder ben ik daarom, dat mijn mederedacteuren de helpende hand boden, zoodat er geen stagnatie intrad.

In het bijzonder geldt deze dank den heer C. Tazelaar, die zoo welwillend de lasten van het eindredacteurschap tijdelijk op zich nam en daarvan zoo uitnemend heeft gekweten.

Ook allen, die artikelen zonden voor de rubriek, mij toevertrouwd, mijn warme erkentelijkheid.

Van nu af gaat alles natuurlijk weer zijn gewonen gang.

In den tijd van mijn afwezigheid zijn mij toch nog brieven gezonden. Ik vond ze bij mijn thuiskomst.

Inzooover de inhoud ervan niet verouderd is, hoop ik ze af te werken.

Maar men hebbe even geduld.

Alles kan vanzelf niet tegelijk geschieden.

Doch het komt terecht.

De juiste terminologie.

Nog altijd wordt te weinig ingezien, hoeveel er afhangt van een juist gebruik van termen.

Wel kan men vragen: wat is er in een woord?

En inzooover het betreft een woord, dat in een uiteraard haastig geschreven dag- of weekbladartikel voorkomt, mag men niet gedurig met een goudschachtje in de hand staan.

Want dan vervalt men heel licht tot vitterij.

Maar anders staat het met termen, waarmee men een richting wil aanduiden of een verschijnsel typeeren.

Dan komt het wel ter dege op nauwgezette woordkeuze aan.

Aan zulk een term is een idee vastgekoppeld. Er gaat suggestieve kracht van uit.

Is nu die term foutief, dan suggereert men ongemerkt ook een vals idee.

Want of men al een nadere verklaring aflegt: ik geef aan dezen term dien bepaalden uitleg, baat weinig.

Die nadere verklaring wordt vergeten.

Maar de term blijft zijn invloed oefenen.

En dikwijls een ongewenschten invloed.

In de wetenschap is daarvan al heel wat verdriet beleefd.

Doch niet alleen daar.

Ook in het gewone praktische leven.

Vooral heb ik het oog op het gebruik van den term „Christelijk“, waar eigenlijk „Gereformeerd“ of „Calvinistisch“ moet staan.

Er is zelfs een tijd geweest, dat men de beide laatste kwalifikaties zooveel mogelijk meed en er schier permanent den eersten voor in de plaats stelde.

Daarin is gelukkig verbetering gekomen.

Maar die verbetering behoort toch nog verder te worden doorgevoerd.

Zeker, het laat zich begrijpen, waarom men aan de benaming „christelijk“ boven de andere de voorkeur schonk.

„Gereformeerd“ en „Calvinistisch“ trokken zulke strenge grenzen.

Men was bevreesd, dat men daardoor menschen van andere richting afstooten zou.

Men vond „christelijk“ veel ruimer.

Men zou daardoor anderen meer trekken.

Doch wat leerde de uitkomst?

Dat men juist van de andere zijde ons dat gebruik van „christelijke“ ten kwade duidde.

Men vond het misleidend.

Of ook exclusivistisch, d.i. in dit geval: anderen van het christendom uitsluitend.

Gij doopt uw Gereformeerde beschouwing — zoo wierp men ons voor de voeten — „christelijk“ en daarmee geeft zij ons een slag in het aangezicht.

Als de uwe de christelijke is, dan is de onze een onchristelijke.

En ligt in die beschuldiging geen waarheid?

Mogen wij het brevet van christenen te zijn voor ons Gereformeerden alleen opeischen?

Men zal daartegen opmerken: maar zoo wordt het niet bedoeld.

Volkomen waar.

Doch de vraag is niet, wat zij bedoelt, maar wat zij zegt.

Gij hebt zulk een terminologie te kiezen, dat zij uw bedoeling zoo volkomen mogelijk uitdrukt.

En dat doet „christelijk“ in plaats van „Gereformeerd“ niet.

Wat men ruim meende te zijn, is in waarheid zeer eng.

Wie werkelijk ruimhartig wil wezen geve nooit het „Gereformeerde“ uit voor het „christelijke“ zonder meer.

Daardoor

Doch ka-

gehoden za-

Heeft „c-

vat?

Natuurlijk

Maar ik

dan als v-

Of onde-

gevoel der-

Denkt gij

zij in de k-

En als z-

dat tegen

Het zou

belijdenis

lijk aan

Klaren

levensbesc-

taktiek.

Met ver-

Nog een

Kan me

bruiken?

Ongetwijf-

Mits me

Geen en

dan buiter

Maar h-

werkende

tegenover

Waar w-

dagen onz-

toch zeke-

zeggen.

Het gaa-

christelijke

noemen.

Zelfs al

bengel.

Ook lie-

visme.

Evenals

te noemen

kunt, even

te buiten

op te eise

In beid

katholichte

Heusch,

van ruim

Waarhe-

Recht, u-

anderen u-

Welken

tingen da-

Noemt

En me-

demisten

Noemt

Leelijke

Maar li

Of noer

derlijk na

Treedt

zoover ze

verband h

En Ger

mand zich

Het chr

Alzoo

bruiken, w

lei gading

Zoo k

„christelij

Maar d

politiek a

lutionaire

liek of ie

En wilt

ten het ei

vinistisch

Van ee

revolution

getuigen.

Alleen

tuur en

Kuyper

Inhoeve

te volgen

anderen

nog wele-

De gra

In de s

kerken m

Niet al

allen af

Wel me

vóór de

Geest Zij

Dan z

uitslag.

Doch

toegezegd

aard is,

Er kun

Een h